

УДК 378.147:[351.743:796](477)(045)

DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.76-1.32>

І. М. Ковальов

кандидат юридичних наук,
старший викладач кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки
факультету № 2
Харківського національного університету внутрішніх справ

Є. В. Гоговський

викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

А. С. Пашуба

викладач кафедри тактики
командно-штабного факультету
Національної академії Національної гвардії України

В. М. Самойленко

старший викладач кафедри вогневої підготовки
Національної академії Національної гвардії України

В. О. Толокнєєв

старший викладач кафедри вогневої підготовки
Національної академії Національної гвардії України

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРАВООХОРОНЦІВ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ У СИСТЕМІ ТАКТИКО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

Осмилення змін, які відбуваються на тлі збройного конфлікту на сході України, наявний стан злочинності є основою для вибору ефективних шляхів розбудови правоохоронної системи в інтересах гарантування публічної безпеки, тому першочерговими, пріоритетними завданнями представників правоохоронних органів / інституцій сектору безпеки й оборони України є підготовка висококваліфікованого офіцера-правоохоронця, розроблення сучасних освітніх програм, створення мережі закладів освіти зі специфічними умовами навчання (вищі військові навчальні заклади) відповідних інституцій сектору безпеки й оборони України та нарощування профільного наукового потенціалу. Зазначене вище дає підстави стверджувати, що підготувати сучасного офіцера-правоохоронця можна в середовищі, де будуть створені відповідні педагогічні умови для вдосконалення технологій та методик навчання, що сприятиме ефективному формуванню професійних компетентностей таких фахівців.

Головною метою дослідження є розроблення педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до виконання завдань за призначенням у системі тактико-спеціальної підготовки з використанням засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки (технічні засоби навчання).

Під час теоретичного дослідження нами були використані такі методи: ідеалізації, формалізації, аксіоматичні, історичні та логічні, сходження від конкретного, досвід підготовки представників інституцій сектору безпеки й оборони України до виконання завдань за призначенням, досвід бойових дій та досвід службово-оперативної діяльності.

Основними засобами фізичної підготовки нами обрані комплекси фізичних вправ, які забезпечують підготовку організму майбутніх офіцерів до виконання рухових завдань (відпрацювання навчальних питань основної частини) під час практичних занять із тактико-спеціальної підготовки. Засобами спеціальної фізичної підготовки нами обрані окремі елементи техніки застосування заходів фізичного впливу (сили), спеціальні бігові вправи та вправи на смугі перешкод тощо. Важливим інструментальним засобом є використання під час практичних занять із тактико-спеціальної підготовки відеокомп'ютерної системи експрес-аналізу біомеханічних рухів "Katsumoto". Крім цього, під час практичних занять із тактико-спеціальної підготовки планується використання адаптованого до потреб службової підготовки поліцейського методичного підходу для оцінки відеоматеріалу, який використовується в підготовці одноборців. Вибір вищезазначених функціональних та технічних засобів навчання зумовлений необхідністю ефективного формування професійних компетентностей у майбут-

ніх офіцерів-правоохоронців, які необхідні для виконання ними завдань за призначенням на первинних офіцерських посадах.

Нами очікується, що впровадження в освітній процес / систему тактико-спеціальної підготовки майбутніх офіцерів-правоохоронців розроблених нами педагогічних умов забезпечить формування в них інтегральних (загальні) та спеціальних (фахові, предметні) компетентностей, що сприятиме якісному, надійному й ефективному виконанню ними завдань за призначенням у різних умовах службово-оперативної (бойової) діяльності.

Ключові слова: ефективність, заходи поліцейського примусу, компетентності, курсанти, педагогічні умови, підготовча частина, спеціальна фізична підготовка, тактико-спеціальна підготовка, фізична підготовка.

Постановка проблеми. Натепер важливим завданням професійної освіти майбутніх офіцерів-правоохоронців (Національної поліції, Національної гвардії України, Служби безпеки України та представників інших інституцій сектору безпеки й оборони України із правоохоронними функціями) є якісна й ефективна їх службова (професійна, індивідуальна) підготовка, яка забезпечує фізичну та психологічну готовність до виконання завдань за призначенням. Для цього необхідно реалізовувати ефективні освітні програми, здійснювати систематичний аналіз службової діяльності молодих офіцерів на первинних місцях служби, урахувати наявний бойовий досвід, на цій основі своєчасно вносити відповідні корективи в освітньо-професійні програми, удосконалювати технології навчання тощо. Головним критерієм оцінки якості професійної освіти / рівня сформованості професійних компетентностей майбутніх офіцерів-правоохоронців має стати вміння професійно виконувати завдання за призначенням у різних умовах службово-оперативної / бойової діяльності.

Осмилення змін, які відбуваються на тлі збройного конфлікту на сході України, наявний стан злочинності є основою для вибору ефективних шляхів розбудови правоохоронної системи в інтересах гарантування публічної безпеки, тому першочерговими, пріоритетними завданнями представників правоохоронних органів – інституцій сектору безпеки й оборони України – є підготовка висококомпетентного офіцера-правоохоронця, розроблення сучасних освітніх програм, створення мережі закладів освіти зі специфічними умовами навчання (вищі військові навчальні заклади) відповідних інституцій сектору безпеки й оборони України (далі – СБОУ), нарощування профільного наукового потенціалу.

Зазначене вище дає підстави стверджувати, що підготувати сучасного офіцера-правоохоронця можна в середовищі, у якому будуть створені відповідні педагогічні умови для вдосконалення технологій та методик навчання, що сприятиме ефективному формуванню професійних компетентностей таких фахівців. Зазначене вище підкреслює актуальність обраного напрямку наукової розвідки та є важливим практичним завданням.

Дослідження виконано відповідно до планів науково-дослідних робіт кафедри тактичної та

спеціальної фізичної підготовки факультету № 2 Харківського національного університету внутрішніх справ (2020–2021 рр.).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз науково-методичної та спеціальної літератури в обраному напрямі дозволив визначити низку вчених: В. Георгієва [1], В. Шемчука [2], О. Хацаюка, О. Єлісєєвої, В. Жукова, В. Клименка, Ю. Бережного [3], інших фахівців: О. Бондаренка, О. Лемешка, Я. Павлова, Л. Рибалки, О. Шагової, які у своїх працях визначили оптимальні шляхи та методи формування готовності майбутніх офіцерів інституцій СБОУ до виконання завдань за призначенням.

Під час подальшого моніторингу інтернет-джерел, аналізу спеціальної науково-методичної літератури нашу увагу привернули роботи О. Старчука [4], С. Забродського, О. Хацаюка, О. Нестерова, С. Власка, О. Большакова [5], М. Саморока, В. Халепа, Н. Височіної, О. Хацаюка, Р. Іванішина [6], інших учених і практиків: С. Антонюка, А. Демківа, О. Моргунова, Ю. Фіногенова, О. Ярещенка, у яких розкриваються актуальні питання формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до виконання завдань за призначенням у системі тактичної та спеціальної фізичної підготовки.

Під час дослідно-аналітичної роботи нашу увагу привернули наукові праці Н. Осадчук [7], С. Марченкова [8], М. Коса [9], інших провідних учених і практиків: С. Бабака, Н. Вербина, Н. Височіної, С. Лещені, В. Ягупова, у яких визначені ефективні та функціональні педагогічні моделі (технології), педагогічні умови та прикладні методики, які забезпечують формування готовності майбутніх офіцерів інституцій СБОУ до виконання завдань за призначенням.

Відповідно до результатів аналізу науково-методичної та спеціальної літератури (моніторинг інтернет-ресурсів) нами встановлено, що питанням розроблення педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до виконання завдань за призначенням із використанням засобів тактичної та спеціальної фізичної підготовки присвячено не досить науково-методичних робіт, що потребує подальших наукових досліджень та підкреслює актуальність і практичну складову частину обраного напрямку наукової розвідки.

Мета статті – розробити педагогічні умови формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до виконання завдань за призначенням у системі тактико-спеціальної підготовки з використанням засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки (на прикладі курсантів Харківського національного університету внутрішніх справ).

Для досягнення мети дослідження заплановано вирішити такі завдання:

- здійснити аналіз науково-методичної та спеціальної літератури в напрямі формування готовності майбутніх офіцерів інституцій СБОУ до виконання завдань за призначенням;

- провести моніторинг інтернет-джерел, аналіз спеціальної науково-методичної літератури в напрямі формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до виконання завдань за призначенням у системі тактичної та спеціальної фізичної підготовки;

- визначити ефективні та функціональні педагогічні моделі (технології), педагогічні умови та прикладні методики, які забезпечують формування готовності майбутніх офіцерів інституцій СБОУ до виконання завдань за призначенням;

- розробити педагогічні умови формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до виконання завдань за призначенням у системі тактико-спеціальної підготовки з використанням засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки.

Під час теоретичного дослідження нами були використані такі методи: ідеалізації, формалізації, аксіоматичні, історичні та логічні, сходження від конкретного, досвід підготовки представників інституцій СБОУ (різних категорій та вікових груп) до виконання завдань за призначенням, досвід бойових дій та досвід службово-оперативної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Для якісного відпрацювання завдань та досягнення головної мети теоретичного дослідження було створено науково-дослідну групу (далі – НДГ) у складі: І. Ковальова, О. Хацаюка, Є. Гоговського, А. Пашуби, В. Самойленка, В. Толокнєєва (провідні вчені і досвідчені практики обраного напрямку дослідження). Теоретичне дослідження організовано у два етапи (січень – серпень 2020 р.).

Під час першого етапу дослідження (січень – березень 2020 р.) створено НДГ, проведено аналіз науково-методичної та спеціальної літератури (моніторинг інтернет-ресурсів), у якій розкриваються основні напрями вирішення окресленої проблематики.

У результаті дослідно-аналітичної роботи нами встановлено, що формування готовності майбутніх офіцерів Національної поліції України (далі – НПУ) у системі професійної освіти до виконання практичних дій в екстремальних умо-

вах та під час проведення поліцейських операцій; забезпечення публічного порядку на основі вимог законів України, інших нормативно-правових документів, які регламентують діяльність поліції; застосування засобів спеціальної техніки; вивчення тактичних прийомів та правових підстав застосування спеціальної техніки тощо забезпечує навчальна дисципліна «Тактико-спеціальна підготовка» [10].

Зважаючи на завдання та програмні компетентності, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Тактико-спеціальна підготовка» [10, с. 4–7], членами НДГ встановлено, що інтегральним показником готовності до виконання завдань за призначенням є фізична та спеціальна фізична підготовленість поліцейських різних категорій та вікових груп, зокрема й майбутніх офіцерів.

Варто також зауважити, що готовність особового складу до виконання завдань за призначенням головним чином визначається якісним станом усіх поліцейських, правоохоронців різних інституцій СБОУ. Крім цього, також необхідно враховувати той факт, що структурний підрозділ, як і інший схожий колектив, складається не лише з окремих індивідів, але й виражає суму відповідних зв'язків та відношень, у яких вони перебувають один щодо одного. Тому готовність особового складу залежить також від рівня його бойової злагодженості, в основі якої лежить усебічна сумісність поліцейських різних категорій та вікових груп. Бойова (професійна) злагодженість визначається ступенем підготовленості / сформованості професійних компетентностей поліцейських, зокрема й майбутніх офіцерів-правоохоронців у сумісній діяльності, рівнем сформованості в них навичок колективних дій, що забезпечує зазначена вище навчальна дисципліна [10].

Бойова злагодженість характеризується тісною взаємодією та глибиною взаєморозуміння поліцейських, наявністю взаємодопомоги між ними, єдністю їхніх прагнень до вирішення службово-оперативних / бойових завдань. Сумісність зумовлюється психологічною, ідеологічною, психофізичною відповідністю поліцейських різних категорій та вікових груп один одному. Зазначене вище проявляється в понятті «бойова злагодженість».

З огляду на вищезазначене вважаємо, що бойовий стан поліцейського – це сукупність різноманітних показників, які відображають його можливість здійснювати службово-оперативну (бойову) діяльність (виконувати завдання за призначенням). Крім цього, бойова готовність поліцейського – це відповідний його бойовий стан, який цілком відповідає вимогам службово-оперативної / бойової діяльності та забезпечує успішне виконання завдань за призначенням.

Відповідно до результатів аналізу спеціальної науково-методичної літератури [2; 4; 11, с. 24–28], з урахуванням досвіду службово-оперативної (бойової) діяльності, досвіду бойових дій, уважаємо, що бойовий стан (боездатність) поліцейського структурно складається з таких основних компонентів: морально-психологічного, спеціального, психічного та фізичного станів. Варто підкреслити, що фізична готовність – це належний фізичний стан поліцейського, який відповідає вимогам службово-оперативної / бойової діяльності та дозволяє йому успішно виконувати завдання за призначенням відповідно до посадових обов'язків.

Крім цього, фізична готовність складається із трьох основних компонентів, як-от: антропометрична (тілесна) готовність, функціональна готовність та рухова готовність. Під антропометричною готовністю розуміють необхідний рівень розвитку морфофункціональних ознак поліцейських. Під функціональною готовністю – відповідний функціональний стан організму поліцейських, а під руховою готовністю розуміють необхідний рівень розвитку рухових якостей поліцейських та належний рівень сформованості в них рухових навичок. Зазначені вище елементи перебувають у тісній взаємодії, постійно впливають один на одного.

Доцільно підкреслити, що бойова готовність поліцейських, представників інших інституцій СБОУ, може бути забезпечена лише в разі належного та всебічного рівня сформованості професійних компетентностей. Жоден з елементів готовності не може навіть за максимального ступеня його розвитку компенсувати низький рівень інших компонентів бойової готовності.

На думку низки вчених: Г. Саківського, О. Назарова, О. Устименка, О. Шекера, нерідко готовність особового складу, представників різних інституцій СБОУ, до виконання завдань за призначенням характеризується лише в напрямі морально-психологічного забезпечення або зводиться до спеціальної / фахової майстерності. Значення фізичної та спеціальної фізичної підготовленості поліцейських, правоохоронців інституцій СБОУ, а також фізичного розвитку та функціонального стану їхнього організму в забезпеченні бойової готовності структурних підрозділів багатьох наукових працях не конкретизується, а інколи просто ігнорується. На практиці це проявляється в недооцінці окремими керівниками (командири, начальники) значення фізичної та спеціальної фізичної підготовки в системі службової підготовки поліцейських, професійної освіти майбутніх офіцерів правоохоронців інституцій СБОУ.

Водночас багаторічний досвід забезпечення правоохоронної діяльності (досвід бойових дій), сучасні наукові данні впевнено свідчать про те,

що у структурі бойової готовності поліцейських різних категорій та вікових груп разом з іншими чинниками особливу роль відіграють показники фізичного розвитку правоохоронців. Тому модернізація робочої програми навчальної дисципліни «Тактико-спеціальна підготовка», зокрема її педагогічних умов, натеper є актуальним напрямом дослідження та практичним завданням.

Надалі в динаміці другого етапу теоретичного дослідження (квітень – серпень 2020 р.), відповідно до результатів попередніх досліджень в обраному напрямі [3; 5; 9], членами науково-дослідної групи обґрунтовано доцільність та необхідність упровадження в систему тактико-спеціальної підготовки курсантів Харківського національного університету внутрішніх справ (далі – ХНУВС) педагогічних умов формування їхньої готовності до виконання завдань за призначенням з акцентованим використанням засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки (див. табл. 1).

Основними засобами фізичної підготовки нами обрані комплекси фізичних вправ, які забезпечують підготовку організму курсантів до виконання рухових завдань (відпрацювання навчальних питань основної частини) під час практичних занять із тактико-спеціальної підготовки. Варто зауважити, що засобами спеціальної фізичної підготовки членами НДГ обрані окремі елементи техніки застосування заходів фізичного впливу (сили), спеціальні бігові вправи та вправи на смузі перешкод тощо. Важливим інструментальним засобом є використання під час практичних занять із тактико-спеціальної підготовки відеокomп'ютерної системи експрес-аналізу біомеханічних рухів "Katsumoto" [14, с. 36–42], розробники: В. Бізін, Д. Миргород, О. Хацаюк. Крім цього, під час практичних занять із тактико-спеціальної підготовки нами планується використання адаптованого до потреб службової підготовки поліцейських методичного підходу для оцінки відеоматеріалу, який використовується в підготовці одноборців [15] (автори: К. Ананченко, О. Хацаюк).

Вибір вищезазначених функціональних і технічних засобів навчання зумовлений необхідністю ефективного формування професійних компетентностей у майбутніх офіцерів НПУ, які необхідні для виконання завдань за призначенням на первинних офіцерських посадах.

Нами очікується, що впровадження в освітній процес (систему тактико-спеціальної підготовки) майбутніх офіцерів-правоохоронців розроблених нами педагогічних умов (див. табл. 1) забезпечить формування в них інтегральних (загальні) та спеціальних (фахові, предметні) компетентностей [10, с. 7], що сприятиме якісному, надійному й ефективному виконанню ними завдань за призначенням у різних умовах службово-оперативної / бойової діяльності.

**Педагогічні умови формування готовності курсантів ХНУВС до виконання завдань
за призначенням у системі тактико-спеціальної підготовки з використанням
засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки / технічних засобів навчання**

Внесені зміни в робочу програму навчальної дисципліни «Тактико-спеціальна підготовка» [10]	
Теми	Педагогічні умови (номер та назва практичного заняття, оновлений зміст навчальних питань)
Тема 1. Основи тактико-спеціальної підготовки	1.2. Тактика комунікації поліцейського. <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загальнорозвивальні вправи в ходьбі, бігу, на місці, спеціальні вправи в парах, відпрацювання ударів руками та ногами). <u>Основна частина</u> (3. Навчальне питання. Моделювання ситуативних завдань, які передбачають застосування заходів фізичного впливу сили, спецзасобів і табельної вогнепальної зброї; відеоаналіз технічних дій). <u>Заключна частина</u> (розбір технічних дій із використанням відеоаналізу).
	1.3. Застосування поліцейських заходів примусу / спецзасобів. <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загальнорозвивальні та спеціальні вправи в ходьбі, бігу, вправи в парах, додаткові вправи для м'язів верхнього плечового поясу). <u>Основна частина</u> (3. Навчальне питання. Моделювання умов переслідування супротивника / злочинця: подолання елементів смуги перешкод, надягання кайданків; відеоаналіз із використанням ВКС "Katsumoto"; комплексне силове тренування з відпрацюванням техніки надягання кайданків у положенні стоячи). <u>Заключна частина</u> (біомеханічний аналіз технічних дій, постановка завдань на самостійну роботу).
	1.4. Тактика дій поліцейських у разі вибуху та його загрози. <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загальнорозвивальні та спеціальні вправи в ходьбі, бігу, на місці, відпрацювання ударів руками та ногами, розтягнення). <u>Основна частина</u> (3. Навчальне питання. Моделювання умов прискореного пересування до місця події, моделювання умов переслідування ймовірного злочинця, відпрацювання техніки застосування заходів поліцейського примусу, відеоаналіз). <u>Заключна частина</u> (відеоаналіз технічних дій застосування заходів фізичного впливу).
	1.5. Порядок пересування та малі оперативні групи. <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загальнорозвивальні вправи в ходьбі, спеціальні вправи в бігу, подолання окремих елементів смуги перешкод, вправи в парах). <u>Основна частина</u> (3. Навчальне питання. Моделювання ситуацій групового виконання службово-оперативних завдань: подолання смуги перешкод у складі малих груп, переслідування групи злочинців, застосування заходів фізичного впливу, табельної вогнепальної зброї, відпрацювання техніки конвоювання. Відеоаналіз техніки застосування заходів фізичного впливу). <u>Заключна частина</u> (відеоаналіз технічних дій застосування заходів фізичного впливу, подолання смуги перешкод у складі малих груп).
	Тема 2. Тактика дій поліцейського на місцевості
	2.2. Алгоритм дій поліцейського під час масових заходів і за особливих умов діяльності поліції. <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загальнорозвивальні та спеціальні вправи в ходьбі, бігу, вправи в парах). <u>Основна частина</u> (4. Навчальне питання. Моделювання ситуацій групового виконання службово-оперативних завдань: подолання смуги перешкод, переслідування підозрюваних, застосування заходів фізичного впливу, табельної вогнепальної зброї, відпрацювання техніки конвоювання. Відеоаналіз техніки застосування заходів фізичного впливу). <u>Заключна частина</u> (відеоаналіз подолання смуги перешкод, біомеханічний аналіз технічних дій застосування заходів фізичного впливу, постановка завдань на самостійну роботу).
	2.3. Тактика зупинення транспортного засобу. <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загальнорозвивальні вправи в ходьбі, бігу, вправи в парах, тренування ударів та комбінацій ударів і захоплень супротивника). <u>Основна частина</u> (4. Навчальне питання. Тренування техніки вилучення правопорушника із транспортного засобу, відеоаналіз техніки застосування заходів фізичного впливу, сили). <u>Заключна частина</u> (відеоаналіз технічних дій застосування заходів фізичного впливу, сили у змодельованих умовах).

Закінчення табл. 1

<p>Тема 2. Тактика дій поліцейського на місцевості</p>	<p>2.4. Евакуаційні заходи постраждалих. <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загальнорозвивальні та спеціальні вправи в ходьбі, бігу, вправи в парах). <u>Основна частина</u> (4. Навчальне питання. Тренування способів евакуації постраждалих у варіативних умовах службово-оперативної діяльності, відеоаналіз, відпрацювання способів перенесення постраждалих (поранених)). <u>Заключна частина</u> (відеоаналіз технічних складових частин способів транспортування / евакуації постраждалих).</p> <p>2.5. Підхід до будівлі та її зовнішній огляд. <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загальнорозвивальні та спеціальні вправи в русі (ходьба, біг), акробатичні вправи, елементи самострахування, вправи в парах). <u>Основна частина</u> (4. Навчальне питання. Розв'язання квестових, ситуативних завдань під час підходу до будівлі та здійснення її зовнішнього огляду, відпрацювання заходів фізичного впливу під час затримання озброєних злочинців, відеоаналіз). <u>Заключна частина</u> (відеоаналіз застосування заходів фізичного впливу).</p>
<p>Тема 3. Тактика дій поліцейського в будівлі</p>	<p>3.1. Пересування в будівлі. <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загальнорозвивальні та спеціальні вправи в русі (ходьба, біг), акробатичні вправи, елементи самострахування, вправи в парах). <u>Основна частина</u> (4. Навчальне питання. Розв'язання квестових, ситуативних завдань під час пересування в будівлі, відпрацювання заходів фізичного впливу під час затримання озброєних злочинців, відеоаналіз, біомеханічний аналіз). <u>Заключна частина</u> (відеоаналіз техніки пересування в будівлі, біомеханічний аналіз техніки застосування заходів фізичного впливу в будівлі).</p> <p>3.2. Внутрішній огляд будівлі в пошукових заходах і в режимі «активного стрільця». <u>Підготовча частина</u> (вправи на увагу, загальнорозвивальні та спеціальні вправи в русі (ходьба, біг), акробатичні вправи, елементи самострахування, вправи в парах, тренування способів імітації стрільби з різних положень). <u>Основна частина</u> (4. Навчальне питання. Розв'язання квестових, ситуативних завдань під час пересування в будівлі з використанням табельної вогнепальної зброї / спецзасобів, відпрацювання заходів фізичного впливу під час затримання озброєних злочинців, відеоаналіз, біомеханічний аналіз). <u>Заключна частина</u> (відеоаналіз техніки пересування в будівлі з використанням табельної вогнепальної зброї / спецзасобів, біомеханічний аналіз техніки застосування заходів фізичного впливу, сили в будівлі).</p>
<p><i>Примітка: засоби фізичної та спеціальної фізичної підготовки надано відповідно до чинної нормативної (правової) бази [12; 13].</i></p>	

Висновки і пропозиції. У результаті дослідно-аналітичної роботи членами науково-дослідної групи визначені ефективні засоби (технології) навчання, які сприяють удосконаленню навчальної дисципліни «Тактико-спеціальна підготовка» вибіркової компоненти освітньої програми першого / бакалаврського рівня вищої освіти (053. Психологія, поліцейські).

У результаті проведеного аналізу науково-методичної та спеціальної літератури, інтернет-джерел нами розроблені педагогічні умови формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до виконання завдань за призначенням у системі тактико-спеціальної підготовки з використанням засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки, а також сучасного наукового інструментарію.

Нами очікується, що включення у зміст підготовчої частини практичного заняття з тактико-спеціальної підготовки засобів фізичної підготовки дозволить збільшити ефективність і якість відпрацювання навчальних питань курсантами-правоохоронцями в основній частині практичного заняття. Крім цього, упровадження засобів спеціальної фізичної підготовки, сучасного наукового

інструментарію, в основну частину практичних занять із тактико-спеціальної підготовки забезпечить більш стійке, технічно правильне і збалансоване формування необхідних прикладних рухових навичок у майбутніх офіцерів, які забезпечують формування в них професійних компетентностей, необхідних для виконання завдань за призначенням у різних умовах службово-оперативної / бойової діяльності.

Членами НДГ пропонується впровадити отримані результати в систему тактико-спеціальної підготовки курсантів ХНУВС, інших закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання, які готують кадри для НПУ, вищих військових навчальних закладів інституцій СБОУ із правоохоронними функціями. Перспективи подальших досліджень в обраному напрямі наукової розвідки передбачають апробацію розроблених нами педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до виконання завдань за призначенням із використанням засобів тактичної, фізичної та спеціальної фізичної підготовки, сучасного наукового інструментарію, у системі їх професійної освіти.

Список використаної літератури:

1. Георгієв В. Формування професійної компетентності майбутніх офіцерів під час вивчення повітрянодесантної підготовки. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. Вип. 72 (Т. 2). С. 35–40.
2. Шемчук В. Концептуальні засади формування готовності майбутніх офіцерів інституцій сектору безпеки і оборони України до виконання завдань за призначенням в екстремальних умовах службово-бойової діяльності : колективна монографія. Вінниця : Європейська наукова платформа, 2020. С. 1–17.
3. Модель формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до застосування заходів фізичного впливу в різних умовах службово-оперативної діяльності / О. Хацаюк та ін. *Інноваційна педагогіка*. 2020. Вип. 29. Т. 2. С. 174–178.
4. Старчук О. Методика формування фізичної готовності майбутніх офіцерів до військово-професійної діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Хмельницький, 2011. 22 с.
5. Впровадження сучасних форм фізичної підготовки у систему професійної освіти майбутніх офіцерів національної гвардії України / С. Забродський та ін. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. Вип. 72. Т. 2. С. 49–52.
6. Формування професійних компетентностей у правоохоронців МВС України підрозділів спеціального призначення до дій у гірських умовах М. Саморок та ін. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. Вип. 71. Т. 2. С. 208–216.
7. Осадчук Н. Технологія акмеологічного супроводу культурологічної підготовки майбутніх офіцерів радіотехнічних спеціальностей. *Наукові записки. Серія «Педагогічні науки»*. 2020. Вип. 185. С. 210–215.
8. Марченков С. Педагогічні умови формування інформаційно-аналітичної компетентності курсантів військового інституту у процесі фахової підготовки. *Нові технології навчання*. 2020. № 94. С. 228–232.
9. Кос М. Концептуальні підходи та методичні засади використання імітаційного моделювання в професійній підготовці майбутніх офіцерів тактичного рівня у вищих військових навчальних закладах. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. Вип. 68. Т. 2. С. 34–37.
10. Робоча програма навчальної дисципліни «Тактико-спеціальна підготовка», вибіркова компонента освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (053. Психологія, поліцейські) : РПНД / І. Власенко та ін. Харків : ХНУВС, 2020. 28 с.
11. Вейднер-Дубровина Л., Миронова В., Шейченко В. Теория и организация физической подготовки войск : учебник. Санкт-Петербург : ВИФК, 1992. Ч. I. 340 с.
12. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : наказ Міністра внутрішніх справ України від 26 січня 2016 р. № 50. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16#n17> (дата звернення: 14.04.2021).
13. Про затвердження Змін до Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : наказ Міністра внутрішніх справ України від 21 січня 2020 р. № 51. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0326-20#Text> (дата звернення: 14.04.2021).
14. Бизин В., Миргород Д., Хацаюк А. Технические средства обучения двигательным действиям : коллективная монография. Берлин : Lambert Publishing, 2014. 217 с.
15. Ананченко К., Хацаюк О. Новий методичний підхід для оцінки відеоматеріалу, що використовується при підготовці дзюдоїстів. *Слобожанський науково-спортивний вісник*. 2016. № 4 (54). С. 11–16.

Kovalov I., Hohovskyi Ye., Pashuba A., Samoilenko V., Toloknieiev V. Pedagogical conditions for the formation of readiness of future law enforcement officers to perform assigned tasks in the System of Tactics of Special Training

Understanding the changes taking place against the background of the armed conflict in eastern Ukraine, the current state of crime is the basis for choosing effective ways to build a law enforcement system in the interests of public safety, so the priority and priority tasks of law enforcement officials (Institutions of the Security and Defense Sector of Ukraine) is the training of a highly competent law enforcement officer, the development of modern educational programs, the creation of a network of educational institutions with specific training conditions (higher military educational institutions) relevant Institutions of the Security and Defense Sector of Ukraine and building profile scientific potential. The above gives grounds to assert that it is possible to train a modern law enforcement officer in an environment in which appropriate pedagogical conditions will be created to improve technologies and teaching methods, which will contribute to the effective formation of professional competencies of such specialists.

The main purpose of the study is to develop pedagogical conditions for the formation of readiness of future law enforcement officers to perform assigned tasks in the System of Tactical Special Training using the means of Physical and Special Physical Training (Technical means of Training).

During the theoretical study we used the following methods: idealization, formalization, axiomatic, historical and logical, ascent from the specific, the experience of training representatives of the security and defense sector of Ukraine to perform assigned tasks, combat experience and operational experience.

As the basic means of physical training we have chosen complexes of physical exercises which provide preparation of an organism of future officers to performance of motor tasks (working out of educational questions of the basic part) during practical classes on Tactical and Special Training. As a means of Special Physical training, we have selected some elements of the technique of applying Physical measures (strength), special running exercises and exercises on the obstacle course, and so on. An important tool is the use of «Katsumoto» rapid computer analysis of biomechanical movements during practical training in Tactical and Special training. In addition, during practical classes on Tactical and Special training it is planned to use a methodological approach adapted to the needs of police training to assess the video material used in the training of combatants (Martial Arts athletes). The choice of functional and technical means of training of the above is due to the need for effective formation of professional competencies of future law enforcement officers, which are necessary for them to perform the tasks assigned to them in primary officer positions.

We are expected to implement in the educational process (System of Tactical Special Training) future law enforcement officers of the pedagogical conditions developed by us will ensure the formation of their integrated (common) and special (professional, subject) competencies that will promote high-quality, reliable and effective performance of their assigned tasks in different conditions of service and operational (combat) activities.

Key words: *efficiency, measures of police coercion, competencies, cadets, pedagogical conditions, preparatory part, special physical training, tactical-special training, physical training, density.*